

ROWEROWE SZLAKI WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Szlaków rowerowych w naszym województwie jest bardzo dużo. Dziś proponuję dwie trasy

- **Trasa dookoła Doliny Dolnej Wisły.**

Bydgoszcz - Świecie - Chełmno - Ostromecko - Bydgoszcz

Szlak prowadzi głównie asfaltowymi drogami o małym natężeniu ruchu - łącznie 105 kilometrów. Na trasie znajdują się 3 bardziej wymagające podjazdy o przewyższeniu po około 50 metrów.

Trasa zaczyna swój bieg w bydgoskim **Myślęcinku** przy pętli tramwajowej. Prowadzi parkowymi alejkami, przecina ulicę Gdańską, a następnie ulicami Zamczysko i Pod Skarpą dociera do dzielnicy Fordonu. Tutaj można już skorzystać z wyznaczonych ścieżek rowerowych żeby w końcu opuścić Bydgoszcz ulicą Wyzwolenia. Chwilę po wyjeździe z miasta naszym oczom ukazują się krajobrazy, które będą towarzyszyć przez większość drogi: płaskie dno doliny porośnięte łąkami oraz pobliskie strome zbocze skarpy. Kryje ona wiele ciekawostek dla miłośników przyrody. Przecinają ją porośnięte bujną roślinnością parowy, w jej zboczu ma ujście źródło św. Rocha, (Topolno), a także znajduje się jedyna w województwie jaskinia - Bajka (Gądecz). Na brzegu płaskowyżu można znaleźć liczne punkty widokowe oraz ślady po dawnych grodziskach (Strzelce Dolne, Topolinek, Gruczno).

Mijamy słynące z wyrobu tradycyjnych powideł **Strzelce Dolne** i dojeżdżamy do monotonnego podjazdu wiodącego na skraj płaskowyżu. Tutaj Wisła zbliża się do brzegu skarpy. Warto zwrócić uwagę na otwierające się po prawej stronie widoki.

Dalej szlak prowadzi szybkim zjazdem z powrotem w dolinę, a następnie wiedzie wzdłuż skarpy. Mijamy **Topolno**, w który na uwagę zasługuje barokowy kościół z XVIII w. Około 5 km za Topolinkiem (grodzisko „Talerzyk”, punkt widokowy) można zjechać w asfaltową drogę w prawo prowadzącą do Chrystkowa. Znajduje się tam dobrze zachowana, drewniana, podcieniowa chata mennonicka.

Kontynuując jazdę szlakiem docieramy do **Gruczna**, gdzie w zabytkowym młynie znajduje się siedziba Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego. Od Gruczna szlak prowadzi drogą w pobliżu Wisły do skrzyżowania z krajową drogą nr 1, następnie skręca na most i kieruje się do **Chełmna**.

W tym miejscu warto z niego zjechać i udając się na wprost na skrzyżowaniu dojechać do Świecia. Najważniejszą atrakcją w mieście jest zamek krzyżacki. Z jego wieży roztacza się ujmujący widok na Dolinę Dolnej Wisły i panoramę Chełmna.

Szlak prowadzi przez most i po kilku kilometrach wjeżdża na chełmiński rynek. Wśród licznych zabytków do najważniejszych zaliczane są: mury obronne, gotycko - renesansowy ratusz oraz pięć gotyckich kościołów.

Chełmno promuje się jako „miasto zakochanych” ze względu na przechowywane w chełmińskiej Farze relikwie św. Walentego.

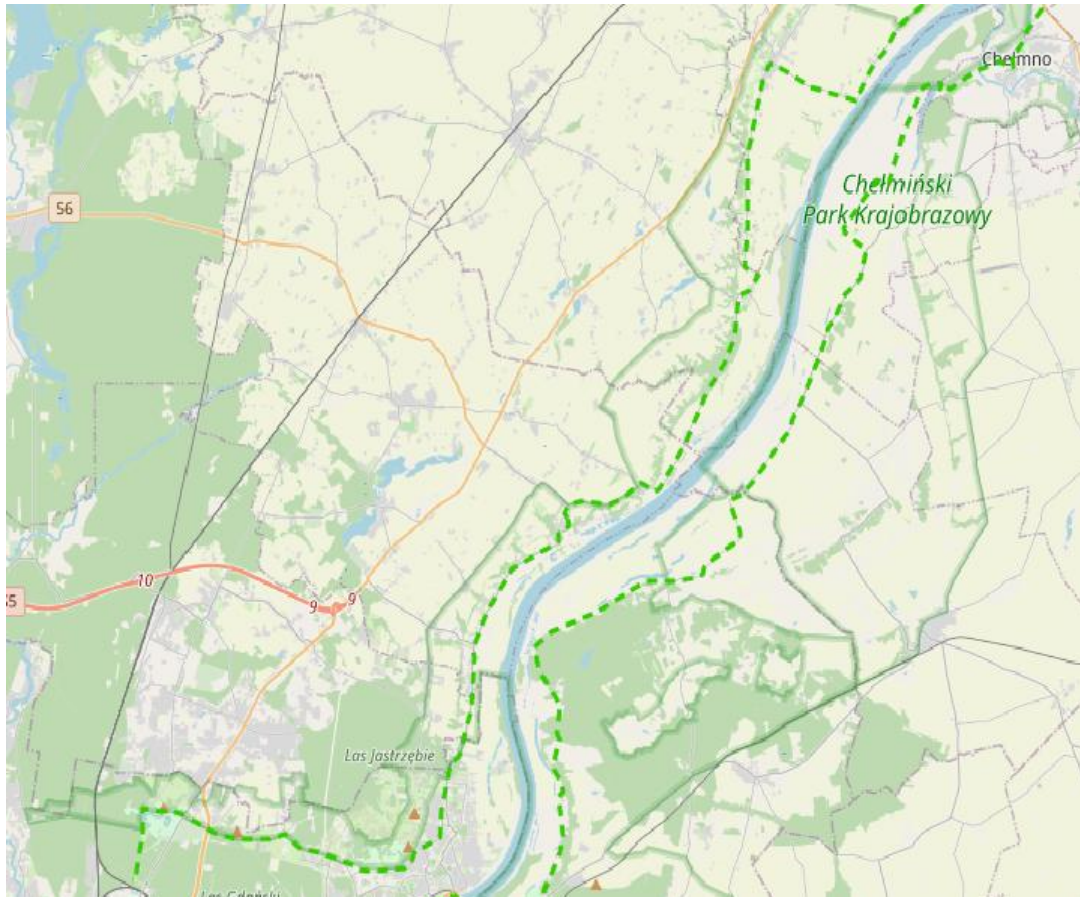
Chełmno opuszczamy ulicą gen. Jarzębskiego podążając szybkim zjazdem. Znowu znajdujemy się na dnie doliny. Jadąc asfaltową drogą po lewej stronie widzimy skarpe oraz Górę św. Wawrzyńca (rezerwat stepowy), w której pobliżu od lat prowadzone są wykopaliska archeologiczne. W jej sąsiedztwie znajduje się punkt widokowy.

Szlak prowadzi asfaltowymi drogami dnem doliny. W tej okolicy rozszerza się tworząc tak zwany basen Unisławski. Mijamy **Kokocko**, w którym znajduje się dawny zbór ewangelicki z początku XIX w.

Po 6 km dojeżdżamy do miejscowości **Czarże**. Dalej droga prowadzi wzdłuż zakola. Dochodzi w pobliżu Wisły. W **Rafie** zjeżdżamy z asfaltu i dojeżdżamy do miejscowości **Pień**. Po 2 km wjeżdżamy na drogę asfaltową i u podnóża skarpy, brzegiem rezerwatu Las Mariański docieramy do **Ostromecka**.

W rozłożonym na zboczu skarpy rezerwacie bije eksploatowane źródło Marii (woda Ostromecka). Znajduje się tu zespół pałacowy otoczony urokliwym parkiem o charakterze krajobrazowym. Godne uwagi są oba pałace (z XVIII i XIX w.) oraz znajdujący się w ich pobliżu kościół gotycko - barokowy.

Po przecięciu Wisły fordońskim mostem robimy pętlę i pod przeprawą wjeżdżamy do parku. Dalej drogą pieszo - rowerową docieramy do Wyszogrodzkiej, następnie Witebską, Przemysławą, Kamienną. Aleją Wyszyńskiego do Ronda Toruńskiego. Tam skręcamy w prawo do parku nad Brdą i ścieżką rowerową docieramy do bydgoskich spichrzy, gdzie szlak kończy bieg.

- **Trasa Borowej Ciotki**

Cekcyn - Iwiec - Wysoka - Wierzchlas - Lisiny - Suchom - Leśnictwo Jelenia Góra - Zdroje - Trzebny - M. Gacno - Wielka Budziska - Krzywogoniec - Cekcyn - 50 kilometrów.

Znakowany szlak rowerowy „Borowej Ciotki” jest najdłuższą trasą w formie pętli przebiegającą przez gminę Cekcyn. Prowadzi głównie przez lasy.

Charakterystyczne dla tych okolic są jałowce, rosnące pośród okazałych sosen. Z daleka sprawiają wrażenie zaklętych postaci ludzkich, co zainspirowało starą borowiacką legendę o „Borowej Ciotce”, stąd wzięła się nazwa szlaku.

Poza czarownicami, diabłami i innymi stworami Borowiacy wierzyli w postać Borowej Ciotki - staruszki w czerwonej szacie, przepasanej zielonym pasem z igliwia i diademem z szyszek na głowie, z koszem i kosturem w rękach, otoczoną zwierzętami. Dobrzy ludzie nie musieli obawiać się Borowej Ciotki.

Na szlaku zwiedzić możemy **Rezerwat Przyrody „Cisy Staropolskie im. Leona Wyczółkowskiego” w Wierzchlesie.**

Atrakcją przyrodniczą są też tereny bagienne przylegające do rezerwatu w Wierzchlesie, na których występują chronione gatunki zwierząt i roślin:

- rzekotka drzewna,
- ropucha paskówka,
- ropucha zielona,
- kumak nizinny,
- żaba moczarowa,
- jaszczurka zwinka,
- jaszczurka żyworodna,
- traszka grzebieniasta,
- padalec,
- żmija zygzakowata
- czy rosiczka pośrednia.

Charakteru historycznego tej trasy rowerowej nadaje fakt przebiegu szlaku obok starych i odnawianych obecnie ewangelickich cmentarzy w Iwcu, Wysokiej i Brzoziu.

Pozostałości po drugiej wojnie światowej - leje po wybuchach rakiet V-1, których wyrzutnie hitlerowcy instalowali w pobliskich lasach, a także pozostałości po drewniano-ziemnych bunkrach zgrupowania oddziału Armii Krajowej „Jedliny - 102” w okolicy miejscowości Wielkie Gacno.

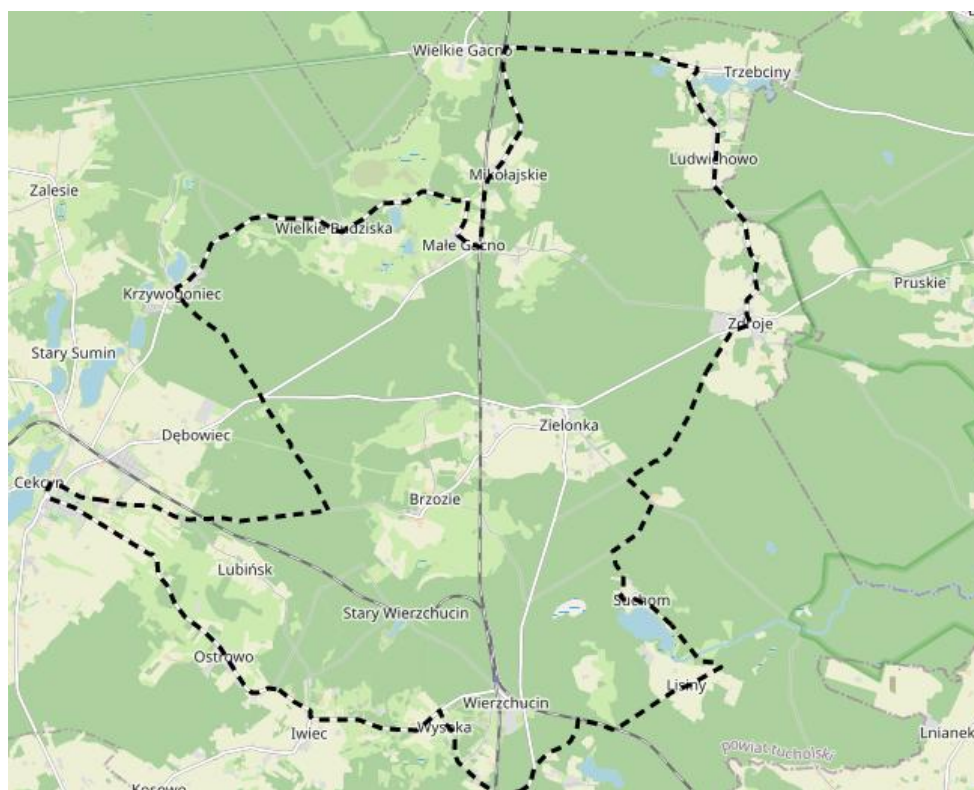
Szlak rozpoczyna się przy Urzędzie Gminy w Cekcynie, z którego prowadzi asfaltem na południowy zachód przez Lubińsk, Iwiec i Wysoką w okolice miejscowości Mukrz, gdzie ma odnogę prowadzącą do **rezerwatu cisów w Wierzchlesie**. Po powrocie na skrzyżowanie przy torach kolejowych jedziemy na północny wschód.

W Bieszewie zjeżdża z asfaltu i lasem prowadzi do wsi Lisiny i Suchom oraz rezerwatu cisów Jelenia Góra.

W Zdrojach przejeżdża się obok pomalowanego na żółto **kościółka św. Mateusza** z początku XX w. Koło Jeziora Trzebcińskiego rowerowa trasa skręca w lewo na asfalt do Wielkiego Gacna, gdzie podczas II wojny światowej ukrywał się w pobliskich lasach oddział Armii Krajowej „Jedliny - 102”.

Z Wielkiego Gacna rowerzyści jadą na południe do Małego Gacna, a następnie na zachód przez Wielkie Budziska do wsi Krzywogoniec.

Ponownie szlak zjeżdża z asfaltu i lasem prowadzi na południowy wschód do szosy, którą jadąc na zachód wraca się do Cekcyna.

Opisane szlaki są dla zaawansowanych i średniozaawansowanych cyklistów.

Zapraszam do poznania nowych tras, może trochę dalej od domu, ale wartych wysiłku.

Justyna Hnat-Bojar